

HAKA Martiskainen Kukka-Maaria(YM),
Mattila Mervi(YM), Nikula Taina

07.10.2019

Asia

Ympäristöneuvosto 4.10.2019

Kokous

Ympäristöneuvosto 04.10.2019

Ympäristöministerit hyväksyivät neuvottelujen jälkeen neuvoston päätelmät, joista muodostuu EU:n neuvottelumandaatti joulukuussa Chilessä pidettävään YK:n ilmastokokoukseen. Eniten keskustelua herätti hakasulkeisiin jätetty kappale 11 EU:n kansallisesti määriteltyjen panosten (NDC) päivittämisestä.

Neuvostossa keskusteltiin myös EU:n pitkän aikavälin ilmastostrategiasta. Keskustelussa esiin nousivat erityisesti energiasektorin toimet, investointien ja rahoituksen tarve sekä oikeudenmukainen siirtymä.

Neuvostossa hyväksyttiin päätelmät EU:n kahdeksannesta ympäristöohjelmasta (8EAP). Jäsenmaat pitivät 8EAP:ta tarpeellisena ja pyysivät komissiolta ehdotusta mahdollisimman pian.

Myös päätelmät komission kiertotalouden toimintaohjelmaa koskevasta seurantaraportista hyväksyttiin. Jäsenmaat kiittelivät päätelmien tasapainoisuutta ja kunnianhimoa.

Muissa asioissa keskusteltiin EU:n toimien tehostamisesta maailman metsien suojelemiseksi ja siirtymisestä päästöttömään henkilöautokantaan. Puheenjohtaja informoi neuvostoa käsittelyssä olevista lainsäädäntöehdotuksista liittyen kestävän rahoituksen luokitusjärjestelmään sekä moottoriajoneuvojen tyyppihyväksyntään kevyiden henkilö- ja hyötyajoneuvojen päästöjen osalta (RDE). Lisäksi kuultiin luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston uhanalaisten lajien kansainvälistä kauppaa koskevan yleissopimuksen (CITES) 18. osapuolikokouksen (COP 18) tuloksista sekä EU:n ja Kiinan vesifoorumin korkean tason vuoropuhelukokouksesta.

1. Esityslistan hyväksyminen

Puheenjohtaja ympäristö- ja ilmastoministeri Krista Mikkonen esitteli ympäristöneuvoston esityslistan. Esityslista hyväksyttiin listan 12422/19 mukaisesti. Kaikki asiakohdat käsitellään julkisina.

2. A-kohtien hyväksyminen

Muiden kuin lainsäädäntöasioiden luettelo

Muut kuin lainsäädäntöasiat hyväksyttiin listan 12498/19 PTS A 70 mukaisesti.

Muut kuin lainsäädäntöasiat

3. Päätelmät ilmastomuutosta koskevan Yhdistyneiden kansakuntien puitesopimuksen (UNFCCC) kokouksen (Santiago de Chile, 2.–13. joulukuuta 2019) valmistelutoimista Hyväksyminen

Ympäristö- ja ilmastoministeri Krista Mikkonen esitteli asian. Päätelmistä muodostuu EU:n neuvottelumandaatti joulukuussa Chilessä pidettävään YK:n ilmastosopimuksen osapuolikokoukseen (COP25), jossa EU:n tavoitteena on erityisesti saattaa loppuun Pariisin sopimuksen markkinamekanismisääntöjä (artikla 6) koskeva työ; vahinkoja ja menetyksiä koskevan Varsovan kansainvälisen mekanismin arviointi; sukupuolten tasa-arvoa koskevan toimintaohjelman arviointi; sekä edetä Pariisin sopimuksen läpinäkyvyyskehikkoa koskevassa teknisessä työssä.

Komissaari Miguel Arias Cañeten mukaan päätelmät antavat vahvan poliittisen signaalin Santiagoin. EU:n 2030 päästövähennystavoitteen (nationally determined contribution, NDC) päivittämisen yhteydessä komissio kannattaa sanamuotoa *update*, joka kuvaa EU:n tavoitetasoa ja yhteisymmärrystä. Komissio tukee myös mainintaa IPCC:n 1.5 asteen tavoitteen sisältävästä raportista, joka edustaa kattavinta tieteellistä pohjaa päätöksenteolle. EU tarvitsee strategisen vision ilmastoneutraalista taloudesta vuoteen 2050 mennessä.

Keskustelussa kaikki jäsenmaat käyttivät asiassa puheenvuoron. Eniten keskustelua herätti hakasulkeisiin jätetty kappale 11 EU:n kansallisesti määriteltujen panosten (NDC) päivittämisestä. Tämän osalta useat maat painottivat, että EU:lta tarvitaan selkeä viesti Santiagoon EU:n korkeasta kunnianhimon tasosta sekä NDC:n päivittämisestä vuoden 2020 aikana. Tässä yhteydessä jäsenmaiden enemmistö kannatti *update and enhance* -sanamuodon käyttöä (mm. ES, FR, SI, SK, IT, LV, NL, DE, AT, LU, DK, PT, LV, IE, SE). SE ja DK mukaan EU:n tulee korottaa 2030 päästövähennystavoitteitaan 55 %:iin, jotta päästäisiin Pariisin sopimuksen ja 1.5 asteen tavoitteisiin. Kuitenkin CY, HR, LT, MT, PL, RO, HU, BG, CZ mukaan tulisi pitäytyä Pariisin sopimuksen sopimustekstissä ja ilmaisussa *communicate or update*. EE ilmoitti tukevansa *update* -sanamuotoa. BE piti ennenaikaisena puhua minkälaisesta NDC:stä on kyse, ja ehdotti SI tukemana kompromissiksi termiä *review*.

Tässä yhteydessä useat maat pitivät tärkeänä kirjausta IPCC-raportin 1.5 asteen tavoitteesta, ja korostivat tieteellisen näytön merkitystä (ES, FR, SI, DK, SK, IT, PT, LV, UK, NL, DE, AT, LU, HR, EE). PL, RO, HU, BG, CZ ja MT vastustivat kirjauksia, jotka viittaisivat NDC korottamiseen ja mainintaa IPCC-raportin 1.5 C tavoitteesta. PL mukaan NDC-tavoitteista keskustellaan vasta COP26-kokouksessa, joten tässä vaiheessa ei tarvitse mennä Pariisin sopimuskieltä pidemmälle. BG ja CZ mukaan EU:n tavoitetason ja NDC korottaminen kuuluu Eurooppa-neuvoston toimivaltaan, ei ympäristöneuvoston. Lisäksi PL, HU ja RO toivoivat, että päätelmät heijastaisivat tarkemmin kesäkuun Eurooppa-neuvoston päätelmien mukaisesta kieltä EU:n pitkän aikavälin päästövähennysstrategian osalta.

Lisäksi kommentoitiin tapaa viitata jo sovitun energia- ja ilmastolainsäädännön vaikutukseen EU:n kunnianhimon tasoon. NL mukaan jo tekemällä sen mitä nyt on sovittu, ylitämme asettamamme 2030 tavoitteen, ja näin ollen pystymme päivittämään tavoitteemme. PT mukaan on nojattava siihen, mitä EU ilmoitti kv-yhteisölle syyskuussa: EU:n energiapaketilla saadaan vuoteen 2030 mennessä 45% leikkaus, tämä kunnianhimoinen tavoite on ilmoitettava COP25:ssä. HU puolestaan korosti, että energialainsäädännön vaikutusta kunnianhimon tasoon ei ole vielä osoitettu.

Muiden asioiden osalta ES, SE, FR, BE, LU toivoivat päätelmiin kirjausta tarpeesta pyrkiä Pariisin sopimuksen alla yhtenäisiin päästövähennystavoitteiden 5-vuotisiin sykleihin (Common timeframes), mitä vastustivat SK, EE ja BG.

Lisäksi SE, FR, SK, PT, DK, DE, LV, UK ja LU korostivat markkinamekanismineuvotteluihin liittyen, että kv. neuvotteluissa on tärkeää poistaa mahdollisuus kaksoislaskentaan ja sulkea pois mahdollisuus päästöoikeuksien siirtämisestä eteenpäin Kioton pöytäkirjan alaisuudesta Pariisin sopimuksen ja uuden mekanismin alaisuuteen.

Lopputuloksena neuvosto hyväksyi päätelmät, joissa todetaan, että vuonna 2020 EU päivittää ("update") Pariisin sopimusta varten antamansa päästövähennyslupauksen ottaen huomioon tarpeen lisätä sen läpinäkyvyyttä ja ymmärrettävyyttä Katowicen päätöksen mukaisesti. Lisäksi tässä yhteydessä painotetaan tarvetta kiirehtiä globaaleja ilmastotoimia ottaen huomioon viimeisimmät tieteen viestit ml. IPCC:n 1.5 C raportti. Lisäksi muutettiin viittausta EU:n energialainsäädännön vaikutukseen 2030 kunnianhimon tasoon sekä markkinamekanismikirjausta, lisättiin yleinen viittaus tavoitteeseen edetä Pariisin sopimuksen alla kohti yhtenäisiä aikajänteitä ja yhdenmukaistettiin LTS-prosessiin liittyvä kirjaus kesäkuun Eurooppa-neuvoston päätelmien mukaiseksi.

4. Puhdas maapallo kaikille: EU:n strateginen pitkän aikavälin visio ilmastoneutraalista taloudesta **Periaatekeskustelu**

Ministeri Mikkonen esitteli asian. Komission tiedonanto, sisältäen vision ilmastoneutraalista EU:sta vuoteen 2050 mennessä, julkistettiin marraskuussa 2018. Poliittisia keskusteluja asiasta on käyty useissa eri sektorineuvostoissa ja epävirallisissa ministerikokouksissa. Asiasta keskustellaan nyt kolmatta kertaa ympäristöneuvostossa, tarkoituksena on tuoda yhteen jo käytyjä keskusteluja. Eurooppa-neuvosto viimeistelee ohjauksensa tämän vuoden loppuun mennessä EU:n pitkän aikavälin ilmastostrategian (LTS) antamiseksi YK:n ilmastosopimukselle vuoden 2020 alussa.

Komissaari Cañeten mukaan EU:n LTS sopu on jo lähellä. Tarvitaan keskusteluja siitä, mikä on oikea tie ilmastoneutraaliuteen jäsenmaissa. Kansallisia ilmasto- ja energiasuunnitelmia (NECP) tulee kehittää pitkän aikavälin tavoitteissa eteenpäin pääsemiseksi. Tärkeää on pohtia myös, miten LTS näkyy lainsäädännössä. Komissio viittasi komission tulevan puheenjohtajan Ursula von der Leyenin suunnitelmiin (ml. ilmastolaki, Green Deal). LTS:n täytäntöönpano tulee olemaan tärkeää. Komissio toivoo, että LTS:stä voidaan sopia vuoden loppuun mennessä, jotta se voidaan toimittaa YK:lle vuoden 2020 aikana Pariisin sopimuksen sitoumusten mukaisesti.

Keskustelussa 26 jäsenmaata käytti puheenvuoron. Jäsenmaat nostivat esiin erityisesti energiasektorin toimet, investointien ja rahoituksen tarpeen sekä oikeudenmukaisen siirtymän.

Enemmistö jäsenmaista on sitä mieltä, että EU:n tulee tämän vuoden loppuun mennessä sopia ilmastoneutraalisuustavoitteesta vuoteen 2050 mennessä (mm. DK, DE, ES, AT, SI, LU, LV, EE). NL mukaan EU:n tulee olla ensimmäinen ilmastoneutraali maanosa vuoteen 2050 mennessä. ES mukaan jo nyt monet alueet, yritykset, ja kaupungit ovat sitoutuneet ilmastoneutraaliuteen vuoteen 2050 mennessä. EE ilmoitti hallituksensa tehneen päätöksen hiilineutraaliustavoitteesta vuodelle 2050; mikä tarkoittaa, että yhteensä 25 jäsenmaata tukee ilmastoneutraaliutta 2050 mennessä.

Keskustelussa painotettiin, että kaikkia sektoreita tarvitaan tavoitteiden saavuttamiseen (DE, NL, ES, SE, CY). LTS tulee integroida osaksi kaikkia politiikkoja (ES, DK, IT, LV, BE). DK ja ES mukaan ilmastoneutraalius on mahdollista ja voi tuoda hyötyjä EU:lle, mm. työpaikkoja, terveyttä, vihreää kasvua ja kilpailukykyä. SE mukaan tarvitsemme pideämmän aikavälin etenemissuunnitelman;

siirtymän tulisi johtaa positiivisiin tuloksiin teollisuuden ja kansalaisten kannalta. SE kiitteli, että LTS:stä keskusteltu kaikissa neuvostoissa.

Kunnianhimoiset tavoitteet vaativat konkreettisia poliittisia toimia (DK, IE, SE, FR). Useat maat (DK, NL, SI, FR, AT, BE) nostivat positiivisena asiana esiin komission puheenjohtaja Ursula von der Leyenin Green deal -instrumentin. DK mukaan tämän tulisi esittää kattava pohja vihreälle siirtymälle kaikilla sektoreilla.

Keskustelussa nousivat esiin erityisesti energiasektorin toimet (mm. DK, IT, DE, HU, RO, LT, SI). On laadittava ilmastoneutraalit energiajärjestelmät uusiutuviin perustuen; lyhyellä aikavälillä tulee ottaa käyttöön hiilen hinnoittelu (DK, IT, DE, FR, LV, HU). LU mukaan tarvitaan riippumaton hiilikomitea ja täydentäviä toimia teollisuuden hiilipäästöjen vähentämiseksi. ETS tulisi kehittää ja vahvistaa uusiutuvien edistämiseksi ja hiilenkäytöstä luopumiseksi (DK, NL, DE, CZ).

DE ottaa v. 2021 käyttöön kansallisen hiilikaupan liikenne- ja lämmöntuotosektoreilla, eli ei-ETS-sektoreilla. DE toimii yhdessä komission kanssa Euroopan laajuisen sertifikaattikauppajärjestelmän luomiseksi kaikille sektoreille, jossa minimihinta takaisi investoinnit ympäristöystävällisiin teknologioihin. DE mukaan ei-ETS-sektorit tulisi ottaa osaksi EU:n päästökauppaa, ja pyytää halukkaita jäsenmaita yhteistyöhön asiassa. BG ei tue liikennesektorin sisällyttämistä ETS:ään. CZ, RO, HU, SI painottivat teknologianeutraaliuutta: jäsenmaiden tulisi itse voida määritellä omat energiankäyttömallinsa, eikä ydinvoimaa tulisi kamppittaa suhteessa muihin energiantuotantomuotoihin. AT mukaan ydinvoiman turvallisuusaspektit eivät ole täysin selvillä, eikä ydinvoima ole ratkaisu ilmastomuutoksen hillitsemiseksi.

Useat maat painottivat rahoituksen ja investointien merkitystä vähähiilisen siirtymän mahdollistajina (DK, IT, ES, PL, CZ, IE, SE, FR, LU, EE, EL, LV, BG, PT, BE, HU, HR, SI). NL mukaan talous- ja veropolitiikka tulee mukauttaa ilmastotavoitteisiin, ja MFF:stä tarvitaan riittävää ilmastorahoitusta. ES, LU, BE mukaan EU:n budjetista ei tulisi rahoittaa ilmastotavoitteiden kanssa ristiriidassa olevia toimia. SE painotti, että siirtymän kustannuksia tulee verrata siihen, mitä maksaisi toimettomuus. Fossiilisiin ei voida enää investoida, vaan keskittää investoinnit nollapäästötavoitteeseen. IT mukaan tulisi siirtyä taloudelliseen malliin jossa päästöt ovat alhaiset. FR, BE nosti esiin EIB:n roolin; EIB voi toimia ns. ilmastopankkina, joka voi antaa tukea ilmastotoimia 100 mrd. euroa vuodessa. FR, CY, EE, LV, BE, LT mukaan EU:n kilpailukyky tulee taata.

Useat maat painottivat oikeudenmukaista siirtymää ja jäsenmaiden erilaisia lähtökohtia siirtymän toteuttamiseksi (DE, NL, PL, CZ, IE, SI, FR, CY, EL, EE, LV, RO, MT, BG, PT, LT, SI). DE mukaan heikoimpia alueita tulee tukea siirtymässä, mutta tuen tulee olla tarkoituksenmukaista ja kohdistua toimenpiteisiin, joilla on merkittävä vaikutus ilmaston kannalta hyvään kehitykseen ja päästöjen vähentämiseen. NL mukaan ilmastoneutraalisuuspäätöksen jälkeen voidaan miettiä, miten autetaan muita alueita.

PL, CY mukaan tarvitaan maakohtainen tilannekatsaus/vaikutusanalyysi. PL mukaan EU:n nykyiset välineet eivät riitä ilmastoneutraaliuden saavuttamiseksi, vaan tarvitaan uusia tukimekanismeja; alueiden väliset erot voivat pahentua, yhteiskunnalliset jännitteet lisääntyä ja väestö polarisoitua, jos siirtymää ei toteuteta reilulla tavalla. CZ painottaa solidaarisuutta MFF-neuvotteluissa, sekä uusia rahoitusvälineitä, ml. *just transition fund* (CZ, PL, AT, SI, LU, PT, BE, LT).

Puheenvuoroissa peräänkuulutettiin ratkaisuja myös liikenne- ja maatalous- ja rakennussektorille. CZ, HR mukaan kiertotaloutta tulee edistää. Metsätalous tulee olemaan keskeisellä sijalla hiilinielukeskustelun ytimessä, joten metsien tilaa tulee parantaa (CZ, SI). Tarvitaan investointeja digitaalisuuteen, uuteen teknologiaan ja infrastruktuuriin (IT, CY, IE, HR, CZ, SI). IT, BE, HR mukaan tulee edistää vähähiilisiä tuotteita ja materiaaleja, joilla on vähemmän vaikutusta ympäristöön.

DE, SI, LV, RO, HR, SI painottivat tutkimuksen ja kehityksen roolia. Myös kuluttajien rooli nostettiin esiin (IE, HR).

EL on tehnyt aloitteen ilmasto- ja kulttuuriperintöpolitiikkojen yhdistämiseksi. UNESCO sekä 30 valtiota tukevat aloitetta. EL pyrkii järjestämään huippukokouksen tähän aloitteeseen liittyen.

5. Päätelmät: "Lisää kiertotaloutta – Siirtyminen kestävään yhteiskuntaan"

Hyväksyminen

Ministeri Mikkonen esitteli päätelmät ja totesi, että päätelmissä hahmotellaan sitä, mitä meidän pitää tehdä, että pääsemme todelliseen kiertotalouteen. Ne heijastelevat Helsingin epävirallisen ministerikokouksen keskusteluja. Kiertotaloudella voimme vaikuttaa ilmastomuutoksen hillitsemiseen sekä biodiversiteetin hupenemiseen, ja meidän tulee jatkaa kiertotalouden edistämistä kohti resurssitehokasta taloutta sekä tehdä ripeämpiä toimia. Kiertotalous tulee ottaa huomioon järjestelmällisesti koko arvoketjussa mm. tekstiili-, liikenne- ja elintarvikesektorilla sekä rakentamisessa ja purkamisessa. Päätelmissä kiinnitetään myös huomiota kuluttajan rooliin.

Kiertotalous-päätelmistä lähes kaikki jäsenvaltiot käyttivät puheenvuoron, ja kiittelivät teeman ottamista keskusteluun. Päätelmiä kiitettiin tasapainoisiksi ja kunnianhimoisiksi, ja monet sanoivat 'antavansa sydämostään täyden tukensa päätelmille'.

Komissaari Cañete totesi, että päätelmät ovat tasapainoiset ja korostavat sitä kuinka merkittävä asema kiertotaloudella on tulevina vuosina. Päätelmissä myös nostetaan esiin kiertotalouden merkitys EU:n tavoitteiden saavuttamisessa – ilmastoneutraali Eurooppa ja luonnon monimuotoisuuden suojelu. Päätelmät linjaavat kunnianhimoisesti toimia, joita tarvitaan, koska kiertotalouden edistämisessä on vielä käyttämätöntä potentiaalia ja ne liittyvät keskeisesti Euroopan Green dealin toteuttamiseen. Tarvitsemme kokonaisvaltaisen lähestymistavan, jolla edistetään kestävästä kulutuksesta ja tuotantoa sekä jätteen synnyn ehkäisyä. Tekstiili- ja rakennussektori ovat kiertotaloudessa keskeisiä. Cañete rohkaisi kaikki ryhtymään toimiin ja täyttämään jätelainsäädännön tavoitteet, edistämään muutosta yli sektoreiden sekä valtavirtaistamaan kiertotalous eri sektoreille.

FR totesi, että on tärkeää kiinnittää huomiota kiertotalouteen ja meidän pitää pystyä hallitsemaan luonnonvaroja, joita me käytämme. Kiertotalous on mahdollisuus monella tapaa – myös mahdollisuus luoda yhteys kuluttajiin. Hienoa, että komission tuleva pj on puhunut Green dealista. FR korosti, että heille on kolme seikkaa erityisen tärkeitä: koko arvoketjun huomioon ottaminen, kulutus ja sähkölaitteiden ekosuunnittelu. On erittäin tärkeä ottaa huomioon koko arvoketju tuotesuunnittelusta tuotteen loppuun asti. Kulutus on keskeinen kokonaisuus, sillä meidän tulee välttää ylikulutusta ja me tarvitsemme kulttuurin muutosta. FR painotti, että EU-tasolla huomiota tulee kiinnittää erityisesti sähkölaitteiden ekosuunnitteluun, korjattavuuteen ja kestävyYTEEN, koska elektroniikkateollisuus on sektori joka käyttää harvinaisia maametalleja. Kiertotalouden esteet tulee myös poistaa ja mm. harmonisoida erilaiset ympäristömerkinnät, sillä kansalaisemme haluavat avoimuutta ja haluavat ymmärtää mitä kuluttavat ja käyttävät. Takuujärjestelmän vahvistaminen on myös tärkeää. Kiertotaloutta esim. tekstiili-, ruokasektorilla, liikkumisessa ja rakentamisessa on tärkeä edistää. Tekstiilisektorilla FR toivoo lähestymistapaa, jossa lähdetään suunnittelusta, tekstiilit käytetään aina uudestaan sekä kehitetään eurooppalainen kierrätysjärjestelmä. FR mainitsi myös G 7-maiden piirissä tekemänsä tekstiilialoitteen (8 maata ja 40 tuotemerkkiä), jossa tarkoituksena on edistää uudelleenkäytettävyyttä ja vahvistaa jäljitettävyyttä. FR totesi, että muovin osalta on vielä paljon tehtävää ja nosti esiin Ranskan ja Hollannin aloitteen muovisopimuksesta, joka pyrkii vähentämään muovijätteen määrää. Ranska pyysi kaikkia osallistumaan tähän aloitteeseen ja toivottavasti eri jäsenvaltioiden yritykset liittyvät mukaan. Ranskassa on säädetty kansallisella tasolla laki tuhlausten estämisestä, joka kieltää myymättömien tuotteiden tuhoamisen. Odottavat kunnianhimoisia toimia uudelta komissiolta, ja kiertotalous puhuttelee kaikkia eurooppalaisia ja saa kaikkien maiden tuen.

DK totesi, että selvitysten mukaan muovit Tanskasta päätyvät kehitysmaihin, joissa ei voida taata ympäristöystävällistä käsittelyä ja tämä ei ole linjassa kiertotalouden tai muovitavoitteiden kanssa. Päätelmät tukevat muovistrategian toimeenpanoa, myrkyttömiä kiertoja, tuotesuunnittelua ja kierrätystä sekä monia ilmastonmuutoksen sekä biodiversiteettiin liittyviä tavoitteita. Päätelmissä esiin nostetut prioriteettisektorit ovat oikeat ja niissä on merkittävästi potentiaalia ja siellä pitää ryhtyä toimiin. Kannattaa päätelmien linjauksia tuotepolitiikan osalta ja tavoitetta luoda johdonmukainen politiikkakehikko. Tukevat FR:n ja NL:n aloitetta muovisopimuksesta. Tarvitsemme akkudirektiivin tarkistuksen, koska olemme siirtymässä kohti sähköistä liikkuvuutta. DK tukee tavoitetta laatia viivytyksettä uusi kunnianhimoinen toimintasuunnitelma toimineen kiertotalouden edistämiseksi EU-tasolla.

PL arvostaa päätelmiä ja tukee täysimittaisesti päätelmien tavoitteita, vaikka siirtyminen kiertotalouteen on vaikeaa. Kiertotalous edellyttää ekosuunnittelua sekä kestäviä tuotantoprosesseja, jotta pystytään vähentämään jätteen syntymistä. Tuotteiden tulee olla pitkäikäisiä ja niissä olevia materiaaleja tulee voida hyödyntää pitkään. Kiertotalous mahdollistaa uusien liiketoimintamallien kehityksen, vaikka tarkoittaa myös kustannuksia kaikille, joten taloudellista tukea tarvitaan siirtymän toteuttamiseksi.

SI tukee päätelmiä ja totesi, että tarvitaan kunnianhimoinen ja päivitetty pitkän aikavälin strategia, joka menee pitemmälle kuin nykyinen strategia. Kiertotalous on onneksi yksi komission tulevan green dealin keskeinen teema. SI korostaa, että mm. meidän täytyy tukea ja edistää kierrätysmarkkinoita sekä tukea synergioita ja luoda parempia ratkaisuja tekstiilisektorille. Lisäksi meidän tulee luoda uusia rahoitusvälineitä, joilla voidaan mahdollistaa siirtymää. Digitalisaatio on tärkeä kokonaisuus. Julkiset hankinnat on tärkeä kokonaisuus. Muovin osalta tarvitaan lisätoimia, jotta kertakäyttömuovin käyttökieltoa voidaan laajentaa uusiin tuoteryhmiin ja löytää vaihtoehtoja muoville sekä keinoja vähentää mikromuoveja. Tukevat Ranskan ja Hollannin aloitetta. SI isännöi Kansainvälisen luonnonvarapaneelin (IRP) kanssa alueellista konferenssia siitä, miten kiertotalouden siirtymää voidaan nopeuttaa.

DE on hyvin tyytyväinen ja pitää päätelmien linjauksia vahvana pohjana edistää kiertotaloutta sekä tarttua sekä ekologiin että taloudellisiin mahdollisuuksiin ja estää ilmastonmuutosta. DE on ilahtunut myös komission viestistä ottaa kiertotalous osaksi Euroopan Green dealia, jossa kiertotalous on yksi tärkeä teema ja tavoitteena on tehdä Euroopasta kiertotalouden merkittävä edelläkävijä. DE on iloinen myös siitä, että digitalisaation merkitystä korostetaan siirtymisessä kiertotalouteen. Euroopan pitäisi myös tavoitella resurssien käytön tehokkuutta ja tässä digitalisaatiolla on mahdollisuuksia. Strategisesti on myös tärkeää toteuttaa jätelainsäädännön tavoitteita ja mm. kieltää lajittelemattomien jätteiden kaatopaikkasijoittaminen.

BG korosti, että päätelmissä tarjotaan uusia toimenpiteitä, sillä toistaiseksi tulokset eivät riitä, vaan tarvitsemme kohdennettuja toimia. Tarvitsimme kiertotalouden valtavirtaistamista, ja parhaaseen tulokseen pääsemme, jos meillä on sektorikohtaisia strategioita, joissa otetaan huomioon myös tuottajavastuu. Jatkossa EU:n markkinoilla pitäisi sallia vain korkealaatuiset kierrätettävissä olevat tuotteet. Markkinoita ei saisi jättää pelkästään itsesääntelyn varaan, vaan tarvitaan EU:n standardit kierrätettävyydelle, raaka-aineiden laadulle ja jätteen loppusijoittamiselle, jotta elinkeinoelämällä olisi oikeusvarmuus, kun ne ryhtyvät korvaamaan yhtä tuotetta toisella. Yksityisen sektorin pyrkimyksiä pitää myös tukea ja tunnustaa niiden merkitys, mutta EU-tason toimia tarvitaan.

IT korosti, että on tärkeää, että EU:ssa laaditaan kiertotalouden strategia, jossa tunnistetaan keskeiset sektorit. EU-tason kiertotalouden ohjelmassa ja myös tulevassa EAP:ssa pitäisi olla kaikki sektorit ja lohkot kattava prioriteetti. Sen pitää myös vaikuttaa rahoitukseen ja tutkimukseen. Tarvitaan EU-tasolla ja kansallisesti pitkäaikavälin strategia. Kiertotalous voi tarjota ratkaisuja monella sektorilla:

voidaan torjua ilmastonmuutosta, biodiversiteetin hupenemista sekä makea veden vähenemistä. IT muistutti kansainvälisistä tutkimuksista, jotka osoittavat, että puhdistettua jätevettä voidaan käyttää kasteluun. Lisäksi pitäisi taata kaikkien tuotteiden jäljitettävyyden ja korvata haitalliset materiaalit – tätä kehitystä pitäisi nopeuttaa. Uusi kiertotalous 2.0 vastaa globaaleihin haasteisiin, ja ottaa huomioon ne sektorit, joissa erityisesti pitäisi tehdä toimia.

BE on tyytyväinen päätelmiin ja on erityisen tyytyväinen linkityksestä biologiseen monimuotoisuuteen. Konkreettiset toimet ja mm. datan kerääminen on tärkeää. Kokonaisvaltainen elinkaaren kattava tuotekehitys eli tuotteiden ekosuunnittelu, koko elinkaaren huomioon ottaminen, uudelleen käyttö, korjaaminen ja kierrätys ovat keskeisiä ja tällä saralla lukujen täytyy parantua. Johdonmukaisen tuotepolitiikkakehikon aikaansaaminen on tarpeen, jotta tuotanto- ja kulutustavat muuttuvat. Ekosuunnittelu sekä myrkyttömät ketjut ja tuotteet ovat BE:n mielestä erittäin tärkeitä. Vihreä verotus sekä yksityisen ja julkisen sektorin investoinnit kiertotalouteen ovat erityisen tärkeitä reunaehtoja. Kuluttajien roolin korostaminen on tärkeää ja heidän pitää olla mukana, jotta he voivat muuttaa kulutustapojaan ja siksi tarvitaan tuotetietoa, joka on avointa. Kiertotalouden edistäminen edellyttää reilua siirtymää, jossa koulutus, valistus sekä laadukkaat työolosuhteet tukevat sosiaalista ulottuvuutta.

MT kiittää ja on tyytyväinen veden uudelleenkäytön huomioon ottamisesta päätelmissä. On tärkeää luopua kestävämmästä kulutus- ja tuotantotavoista, koska luonnonvarat ovat rajallisia erityisesti pienissä saarivaltioissa. MT korosti, että korkealaatuisten kierrätysraaka-aineiden saaminen markkinoille kilpailukykyiseen hintaan on tärkeää. MT on toteuttanut kiertotaloutta kansallisesti ja mm. luonut muovistrategian, kestävä kalastuksen toimintasuunnitelman, vihreät julkiset hankinnat v. 2025 mennessä sekä kotitalousjätteen, lasin, metallin ja muovipullojen kierrätysjärjestelmän.

ES totesi, että on tärkeää edetä rohkeasti ja se on olennaista, jotta pääsemme eroon hiilestä. Uudet ehdotetut sektorit ovat tärkeitä. Jatkossa on myös tärkeää ottaa vesi mukaan ja sen uudelleenkäyttö on tärkeää jatkossa, jotta voidaan puuttua veden puutteeseen. Lisäksi ES:n puolesta puhui myös alueiden edustaja, ja korosti että on tärkeää mahdollistaa alueiden kehitys ja siirtymä kiertotalouteen, jotta päästään ilmastoneutraaliin v. 2050 mennessä. Tarvitaan uudenlaista yhteistyötä, fiskaalisia työkaluja ja rahoitusta. Kiertotalousmalli on tärkeä ja on tarpeen tunnistaa alueiden rooli tässä, jotta kiertotalous todella toimii. Veden uudelleenkäyttö on tärkeää, koska alueilla on rajallisesti vettä ja alueita aavikoituu. Jätteiden standardointi ja yhteisön lainsäädännön yksinkertaistaminen on tärkeää, jotta määritellään sivutuotteet ja loppujätteen koostumus, jotta sivutuotteet määritellään ja jotta jättemateriaalit saadaan uudelleen tuotantovirtoihin.

EE totesi, että kiertotalous tarvitsee jatkuvaa panostamista meiltä kaikilta ja nyt tarvitaan kiertotalous 2.0. Kiertotalous pitää yhdistää muihin sektoreihin ja kulutustottumuksista pitää tehdä kestäviä. Viime vuonna keskityttiin muoviin, mutta nyt tarvitaan uusia toimia ja esim. globaalisopimus muovista. Tekstiili, liikenne ja rakentaminen ovat tärkeitä sektoreita. Pitää kehittää markkinoita ja digitaaliset ratkaisut ovat kiertotalouden edistämiseksi tärkeitä, sillä niillä on pienempi ekologinen jalanjälki.

SE korosti, että kiertotalous on välttämätön, jotta EU:sta tulee ilmastoneutraali v 2050 mennessä ja jotta EU voi olla johtava taho pyrittäessä Pariisin sopimuksen 1,5 asteen tavoitteen toteuttamiseen sekä jotta voidaan vähentää paineita biodiversiteetille. Vuoden 2015 kiertotalouden toimintasuunnitelman työtä on jatkettava, mutta nyt tarvitaan uusia toimia ja päätelmissä nämä tavoitteet hyvin heijastuvat. Kiertotalouden tulee olla kestävä ja kokonaisvaltaista. Tekstiiliala pitää saada mukaan, sillä sen arvoketjulla on valtava ympäristövaikutus, joten odotamme EU:n tekstiilistrategiaa. Kiertotaloudesta on keskeistä taata myrkyttömät raaka-aineiden ketjut, ja raaka-aineiden tulee olla korkeatasoisia. Tukee Ranskan ja Hollannin aloitetta muovisopimuksesta.

PT siirtyminen kiertotalouteen on tärkeää, ja hyvä että asiaa käsitellään säännöllisesti. Suunnitelmissa on, että uusi eurooppalainen kiertotaloussuunnitelma sisällytettäisiin komission vihreään ohjelmaan, ja se on tärkeää ilmasto- ja biodiversiteettitavoitteiden saavuttamisen vuoksi. PT on yksi niistä maista, joka joutuu kokemaan ilmastomuutoksen vaikutukset, ja siksi vesi pitää näkyä päätelmissä. Alueiden ja kaupunkien roolia sekä kulutusta pitää korostaa. Tärkeää, että neuvosto korostaa muoviallianssia, ja PT pitää sitä tärkeänä.

NL totesi, että EU voi olla tyytyväinen aikaansaannoksiin, mutta tämä on vasta alkua ja lisää kunnianhimoisia toimia tarvitaan. NL on tyytyväinen päätelmiin, jotka antavat selkeän viestin neuvoston puolelta komission kaavailemiin suunnitelmiin European Green dealista. Kyse on investoinneista korkealaatuiseen kierrätykseen, korkealaatuisiin raaka-aineisiin ja turvallisiin tuotteisiin. Yhtä lailla tarvitsemme toimia tekstiilialalla, jossa tarvitsemme ekosuunnittelua ja tuottajavastuuta. Tärkeää on myös jatkaa toimia muovialalla, ja NL on hyväksymässä muovisopimuksen.

AU totesi, että päätelmät ovat erinomaisen hyvät ja tasapainoiset. Erityisen tärkeänä AU pitää mm. tekstiilialaa, jossa toimia tarvitaan, koska niiden jalanjälki on huomattava ja potentiaalia on paljon. Jätteiden hyödyntäminen tarkoittaisi uusia raaka-aineita ja vähemmän hiilidioksidipäästöjä, mutta tarvitsemme laatua ja riittävästi materiaaleja. Tämä edellyttää lisäpanostusta ja mm. vauhtia antaisivat taloudelliset insenttiivit kuten julkiset hankinnat, ympäristömerkinnät ja vihreät rahoitusmallit. Kiertotaloutta tulee vahvistaa maailmanlaajuisesti ja tämä pitäisi näkyä uudessa kunnianhimoisessa kiertotalousohjelmassa 2.0 vuodesta 2020 alkaen.

IE haluaa jatkaa kunnianhimoista kiertotalouspolitiikkaa, ja päätelmät antavat tähän suunnan ja ne ovat myös viittaus teollisuuden suuntaan. IE on käynyt myös kansallista vuoropuhelua ja perustanut korkeantason foorumin jäte- ja kiertotalouspolitiikasta.

EL piti päätelmiä hyvinä ja luetteli mitä Kreikka tekee, koska monet asiat on jo aiemmin mainittu. Kreikassa on mm. kiertotalousstrategia, joka on integroitu kaikille sektoreille. Tärkeää, että vesivarat on mainittu päätelmissä, mutta saari- ja vuoristoalueiden erityispiirteitä päätelmissä ei huomioida. Tämän osalta EU:n komissio voisi tehdä jonkinlaisen analyysin, jotta voidaan ryhtyä toimenpiteisiin.

LU totesi, että päätelmät osoittavat, että kiertotalouden edistäminen on tärkeää paitsi talouden myös ilmaston ja biodiversiteetin näkökulmasta. Me tarvitsemme 'design out waste'-lähestymistavan. Mainitsi Luxemburgin toimista mm. digitalisaation edistämiseksi, tiedon hallinta innovaatioiden lisäämiseksi, ravintoloiden Eko-boksit ja 'fit for circularity' keinona siirtyä kiertotalouteen.

RO korosti, että päätelmät ovat erinomainen pohja tulevalle toimintaohjelmalle ja tärkeä suunnannäyttäjä myös komission toimille. Tärkeää on kehittää EU:n kiertotalousstrategia, joka ottaa huomioon arvoketjut keskeisillä sektoreilla ja johdonmukaisen tuotepolitiikkakehikon. Kiertotalous on tärkeä ilmastopolitiikan kannalta, ja mm. ekosuunnittelu ja kierrätys ovat tärkeitä kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseksi. Jätteiden hyödyntäminen on tärkeää, ja EU:n onkin syytä harkita jatkossa myös rajat ylittäviin jätesiiirtoihin liittyvää toimintaansa.

CY totesi, että kunnianhimoiset ja tasapainoiset päätelmät heijastelevat hyvin kiertotalouden uusia piirteitä. CY haluaa vahvistaa kiertotaloutta uudessa teollisuuspolitiikassa, pitää luoda synergioita eri järjestelmien välillä sekä hallita jätteiden siirtoa myös kolmansien maiden välillä. Vesi-kysymys on tärkeä, jotta voimme hyödyntää luontaiset resurssimme.

HR totesi olevansa tyytyväinen, jossa käsitellään siirtymistä resurssitehokkaaseen yhteiskuntaan. Tyytyväisiä, että taistellaan muovijätteiden mereen joutumista vastaan ja on tärkeää, että kaikki

sidosryhmät ovat mukana. Tämä on ilmastoliikkeen näkökulmasta tärkeä, jotta voimme osoittaa, että olemme ryhtyneet toimiin.

Komissaari Cañete vielä korosti loppupuheenvuorossaan, että on monia syitä jatkaa toimia kiertotalouden saralla – työpaikat, investoinnit ja lisäarvo. Me olemme siirtymässä toimivaan järjestelmään, ja on hyvä, että tätä teemaa pidetään tärkeänä.

Puheenjohtaja Mikkonen kiitti huomioista ja totesi, että päätelmät (12484/19) on hyväksytty. Neuvosto on päässyt yhteisymmärrykseen kunnianhimoisesta ohjelmasta ja tämä ohjeistaa komissiota, kun se kehittää uutta kiertotalouteen liittyvää toimintaohjelmaa.

6. Päätelmät: "Kahdeksas ympäristöalan toimintaohjelma – Käännetään suunta yhdessä" Hyväksyminen

Neuvosto hyväksyi yksimielisesti päätelmät EU:n kahdeksannesta ympäristötoimintaohjelmasta (8EAP). Päätelmäteksti oli jo hyväksytty sellaisenaan Coreperissa. Jäsenvaltioista puheenvuoron käyttivät SE, EE, PL, LU, NL, DE, DK, PT, ES, LT, IE, IT, BE, FR, HU ja UK. Luxemburg jätti lausuman, jossa se toteaa, että tulkitsee päätelmien käsitteen 'vihreä siirtymä' tarkoittavan ilmastoneutraalia, resurssitehokasta, turvallista ja kestävää taloutta. Lausumaa tukivat AT ja DE.

Jäsenvaltiot kiittivät puheenjohtajaa hyvästä työstä ja tasapainoisista päätelmistä, joissa korostuvat oikeat asiat. Jäsenvaltiot olivat yksimielisiä siitä, että tarvitaan 8EAP. Puheenvuoroissa korostettiin, että uusi ohjelma pitää antaa niin, että se ehditään hyväksyä ennen kuin 7EAP päättyy vuoden 2020 lopussa. Jäsenvaltiot olivat samoilla linjoilla uuden ohjelman sisällöstä. Erityisesti biodiversiteetin ja ekosysteemien suojeleminen nousivat keskeisiksi ja niiden suojelemiseksi on toimittava kiireellisesti. Biodiversiteetille toivottiin kunnianhimoisia, realistisia ja mitattavia tavoitteita. Lisäksi korostettiin kansalaisten terveyden suojelua, erityisesti ilman- ja vedenlaadun parantamista sekä haitallisille kemikaaleille altistumisen vähentämistä. Komissiolta pyydettiin mahdollisimman pian strategiaa myrkyttömästä ympäristöstä, jota komissio ei ole vielä antanut 7EAP:in mukaisesti.

Korostettiin, että 8EAP:in tulee olla linjassa Agenda 2030 kanssa. 8EAP muodostaisi YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden SDG:iden ympäristötavoitteiden toimeenpanovälineen.

Ympäristölainsäädännön toimeenpanon tärkeyttä korostettiin monessa puheenvuorossa ja myös riittävän rahoituksen turvaamista sille. Tärkeää on hyödyntää synergioita niin eri ympäristö- ja ilmastopolitiikkojen, että eri sektoripolitiikkojen välillä. On erityisesti panostettava ympäristönäkökohtien sisällyttämiseen muiden sektoreiden politiikoissa.

Komission tulevan puheenjohtajan Ursula von der Leyenin Green Dealia kiiteltiin monessa puheenvuorossa ja jäsenvaltiot odottavat yksityiskohtaisempia tietoja sen sisällöstä.

Kansalaisyhteiskunta on otettava paremmin mukaan, erityisesti nuoret.

7EAP on hyväksytty yhteispäätösmenettelyssä Euroopan parlamentin kanssa ja pidettiin tärkeänä, että myös 8EAP hyväksytään yhdessä parlamentin kanssa tavallisessa lainsäätämisyjärjestyksessä. 7EAP:sta poiketen uudelle ohjelmalle haluttiin seurantajärjestelmä, jotta edistystä voidaan seurata. 8EAP:sta toivotaan strategista pitkän aikavälin ohjelmaa, joka määrää ympäristö- ja ilmastopolitiikan suunnan sekä antaa varmuutta ja ennustettavuutta.

Komissio oli tyytyväinen, että sen keväällä toimittama seitsemännen ympäristöohjelman (7EAP) arviointiraportti oli neuvoston mielestä hyödyllinen, ja että neuvostolla on selkeä käsitys siitä, mikä 7EAP:ssa toimi hyvin ja missä pitää parantaa. Komission tulevan puheenjohtajan Ursula von der Leyenin Green Deal on kunnianhimoinen ja antaa suuntaviivat EU:n ympäristö- ja ilmastopolitiikoille

tuleville vuosille. Green Deal ja neuvoston päätelmät 8EAP:sta ovat samansuuntaiset ja tunnistavat samat prioriteetit. Tuleva komissio päättää Green Dealin sisällön, mutta on selvää, että tulee välttää päällekkäisyyttä. Tarvitaan monitorointijärjestelmä, jolla edistystä seurataan.

SE: 7EAP on ollut selvästi hyödyllinen ohjelma. 8EAP:n tulee keskittyä konkreettisiin toimiin ja sen tulee olla kunnianhimoinen. Tavoitteiden tulee olla mitattavia.

EE korosti synergioita eri politiikkojen välillä sekä innovatiivisia teknologioita ja innovatiivisia tiedon lähteitä. Kuluttajien tietoisuuden kasvattaminen tärkeää.

PL tukee päätelmiä, sillä ne käsittelevät kaikkia tärkeitä asioita, jotka tulevassa ympäristöohjelmassa pitää ollakin. Erityisesti ilmasto, biodiversiteetti ja kiertotalous. Puolalle on lisäksi erityisen tärkeää toimeenpanon korostaminen. Kiitti päätelmiä myös siitä, että niissä huomioidaan jäsenmaiden erilaiset mahdollisuudet ja kapasiteetti toimeenpanna ja saavuttaa tavoitteet.

LU: Uuden ohjelman tulee olla 7EAP:ia kunnianhimoisempi. Päätelmät toteavat tärkeimmät ympäristöhaasteet - ympäristö- ja ilmastonäkökohtien integrointi kaikkiin politiikkoihin, 8EAP:in tulee olla Pariisin sopimuksen mukainen ja linjassa sen 1,5 asteen tavoitteen kanssa. LU pahoitteli päätelmissä käytettyä termiä 'vihreä siirtymä' ja olisivat pitäneet parempana 7EAP:in muotoiluja. LU tulkitsee vihreän siirtymän tarkoittavan ilmastoneutraalia, resurssitehokasta, turvallista ja kestävää taloutta. LU ymmärtää, ettei tekstiä enää voi muuttaa ja hyväksyy päätelmät, mutta jättää pöytäkirjaan lausuman.

AT: Päätelmät antavat selvän kuvan haasteista, joita vielä on. 8EAP on erittäin tärkeä erityisesti pitkän tähtäimen ympäristötyölle. Korosti tervettä elinympäristöä. Ympäristöohjelma antaa hyvän esimerkin maailmalle. Myös nuorille hyvät viestit. Tukee LU lausumaa vihreästä siirtymästä ja haluaa tämän pöytäkirjaan merkittäväksi.

NL: Ohjelman tulee olla strateginen, edistää innovaatioita sekä rahoitusta. Sen tulee tarkastella toimeenpanon puutteita. Integrointi on edelleen haaste, erityisesti ilmanlaatuun vaikuttavia muiden sektoreiden politiikkoja (ilmasto, liikenne ja energia) tulee tarkastella. Kiertotalouden saavuttamiseksi tulee taata myrkytön ympäristö. Biodiversiteetin suojelemiseksi tulee tarkastella EU:n toiminnan vaikutuksia myös EU:n ulkopuolella.

DE toivoi uutta ohjelmaa komission ensimmäisen sadan päivän aikana. DE tuki lisäksi LU lausumaa.

DK: Tarvitaan strategista lähestymistapaa ympäristöhaasteiden hallinnalle. 7EAP on osoittautunut tärkeäksi välineeksi. EU tarvitsee kokonaisvaltaisen suunnitelman vihreän talouteen siirtymiselle ja luo mallia myös globaalilla tasolla. 8EAP:n tulisi olla EU:n vastaus ekologiseen kriisiin. Välittömästi tulee tarttua kansalaisten terveyteen, biodiversiteettiin sekä ilmastoon.

PT: Ohjelman tulee perustua toimenpiteisiin, joita tulee priorisoida.

ES: Suuria odotuksia Green Dealin, jota on tärkeää tarkastella yhdessä 8EAPin kanssa. Kummatkin ovat strategisia dokumentteja. 8EAPin pitäisi ottaa Green Deal huomioon. Koherenssi tärkeää myös Pariisin sopimuksen kanssa. 8EAP:issa tulee olla mitattavia tavoitteita. Biodiversiteetille tarvitaan mitattavia tavoitteita. Rahoitusta on vahvistettava.

LT: Kaikkia 7EAP:in tavoitteista ei saavuteta ja siksi 8EAP:issa on arvioitava miksi näin on. 8EAP:in tulee olla aiempaa ohjelmaa fokusoidumpi ja sisältää vähemmän toimia. Tavoitteiden tulee olla mitattavia ja realistisia. Toimeenpanolle on turvattava riittävä rahoitus.

IE korosti indikaattoreiden tärkeyttä.

IT: 7EAP:in jälkeen on tarve arvioida ja käsitellä synergioita paremmin kuten ilmastonmuutos kiertotaloudessa ja ilmanlaadussa ja biodiversiteetissa. Myös sektoreiden välillä. Kiertotalous on avain ilmastotavoitteiden saavuttamisessa. Ympäristöpolitiikan tulee olla tulevaisuuteen katsova ja huomioitava digitalisaatio.

BE: Myrkyttömän ympäristön strategia keskeinen. Toivoo 8EAP:in huomioivan riittävästi biodiversiteetin ja ekosysteemit. Komission tulisi esitellä ehdotuksensa 8EAP:ista viimeistään vuoden 2020 alussa.

FR: Johdonmukaisuus ja koherenssi tärkeitä ja linkki on Green Dealin. 8EAP:issa tulee olla hyvin määritellyt mitattavat tavoitteet, joita tuetaan rahoituksella.

HU: Pitkän tähtäimen suunnittelu on tärkeää. Jäsenvaltioiden on oltava mukana ohjelman suunnittelemisessa, jotta ne voivat myös toimeenpanna ohjelmaa tehokkaasti. Green Deal on erinomainen aloite, johon ohjelmassa pitäisi viitata. Ne jäsenvaltiot jotka toimivat aikaisin, voivat hyötyä vihreästä siirtymästä.

UK tukee päätelmien kunnianhimoa. Vaikka virallinen yhteistyö loppuukin, UK haluaa jatkaa hyvää yhteistyötä kaikkien jäsenvaltioiden kanssa yhdessä ja erikseen.

Muut asiat

7. a) Tiedonanto EU:n toimien tehostamisesta maailman metsien suojelemiseksi ja ennallistamiseksi Komission tiedotusasia

Ministeri Mikkonen esitteli asian. Suomen tavoitteena puheenjohtajamaana on antaa asiasta päätelmät maatalous- ja kalastusneuvostossa tämän vuoden loppuun mennessä. Suomi on pyytänyt komissiota esittelemään tiedonannon myös ympäristöneuvostossa.

Komissaari Cañeten mukaan metsäkato on aikamme suurin kestävyysshaaste. Metsäkadon ehkäiseminen on tärkeää Pariisin sopimuksen tavoitteiden sekä Agenda2030 -tavoitteiden saavuttamiseksi. Maatalous on suurin metsäkadon aiheuttaja, ja elintarvikkeiden lisääntynyt käyttö lisää painetta metsienkäytölle. Komission tiedonannossa on ehdotettu toimenpiteitä metsäkadon torjumiseksi. Komissio ehdottaa kumppanuuksia tuottaja- ja kuluttajavaltioiden, yritysten ja kansalaisjärjestöjen kanssa. On tärkeää vähentää kulutusta niillä aloilla, joilla on eniten vaikutusta metsäkatoon. Myös kehitysyhteistyö on tärkeää. Kansainvälisellä yhteistyöllä on mahdollista puuttua metsäkatoon ja edistää kestävä metsienkäyttöä. Näillä toimilla metsäkato voidaan pysäyttää vuoteen 2030 mennessä.

Puheenvuoron käyttäneet maat kiittivät komission tiedonantoa sekä puheenjohtajaa asian nostamisesta korkealle agendallaan. Jäsenmaat kuuluttivat EU:lta toimia metsäkadon ehkäisemiseksi. FR, IT mukaan tarvitaan nopeaa lainsäädäntöä koko tuotantoketjun alalla, ja EU:n on toimittava yhteistyössä tuottajamaiden ja kuluttajien kanssa metsäkadon ehkäisemiseksi. NL, DK mukaan kestävät kulutustottumukset ovat keskeisellä sijalla.

FR on tehnyt kansallisen metsäkadon torjuntastrategian. FR ehdotti lukuisia konkreettisia toimia ja välineitä metsäkadon ehkäisemiseksi, mm. tuotteiden jäljitettävyyden ja kestävyysparantaminen, viestintä, julkiset hankinnat, tiedon lisääminen, metsäkatotietokeskuksen perustaminen, sertifiointijärjestelmät ja kauppasopimukset.

IT: metsäkato uhkaa ennen kaikkea sademetsiä; nosti esiin Amazonin metsäpalot. IT toivoo komissiolta kunnianhimoa ja konkreettista toimintasuunnitelmaa.

DK on jo pitkään pyytänyt komissiolta toimia. DK kertoi, että on jäsenenä Amsterdamin kumppanuudessa, jossa pyritään maataloustuotteiden tuotantoketjujen kestävyys ja metsäkadon ehkäisemiseen.

LU on ollut mukana luomassa kansainvälistä metsä- ja ilmastorahastoa, jonka varoja kohdennetaan metsiä koskeviin kehitysyhteistyöprojekteihin Latinalaisessa Amerikassa.

AT kiitti, että maatalouden haitalliset vaikutukset on otettu esiin. Aikoo ottaa aktiivisen roolin metsäkatoa koskevien päätelmien laadinnassa.

SI tuki komission tiedonannon prioriteetteja sekä maailmanlaajuisia, kestäviä luontoperustaisia metsänhallintajärjestelmiä. SI on pitkään hoitanut omia metsiään kestävästi ja haluavat toimia myös maailmanlaajuisesti. Metsät toimivat myös hiilivarastoina, minkä johdosta EU:ssa tarvitaan holistinen näkemys metsiin. Metsien tulee olla prioriteetti.

PL nosti esiin Rion yleissopimuksen. PL mukaan metsien avulla voidaan taistella myös köyhyyttä ja nälänhätää vastaan. Metsät ovat tärkeä hiilinielu, tarvitaan yhteistyötä metsäkadon ehkäisemiseksi.

HU pitää tärkeänä keinona metsien istuttamista; on tänä vuonna kaksinkertaistanut tuen metsittämiselle.

b) Siirtyminen päästöttömään henkilöautokantaan – Tanskan valtuuskunnan tiedotusasia

DK esitteli asian. Liikennesektorin tulee sitoutua Pariisin sopimuksen tavoitteisiin ja ilmastoneutralisuustavoitteeseen. On tärkeää pohtia, miten voidaan kiihdyttää siirtymää bensa- ja dieselkäyttöisistä autoista nollapäästöisiin autoihin; tämä on valtava mahdollisuus Euroopan autoteollisuudelle. Ennakoitavuutta kuluttajille ja teollisuudelle on lisättävä. DK on kansallisesti päättänyt luopua uusista bensa- ja dieselautoista vuoteen 2040 mennessä. EU tasolla tulisi tunnistaa esteitä siirtymälle. DK toivoo komissiolta aloitteita ja kannustimia siirtymän edistämiseksi.

NL mukaan tarvitaan yhteistyötä koko liikennesektorilta nollapäästöisen liikkumisen edistämiseksi. Ei tulisi keskittyä vain autoihin, vaan ottaa huomioon myös muut kulkuvälineet, kuten esim. mopot, sekä painottaa kestävästä infrastruktuurin rahoitusta. Kansallisesti NL kehittää länsi-itä-käytävää vähähiiliselle liikkumiselle.

SI tukee DK:n aloitetta, mutta kannustimen tulisi olla osa EU:n laajempaa strategiaa liikenteen vähähiilistämiseksi ja kattaa kaikki liikenteen alat. Tarvitaan EU-tason toimia ja uusia kannustimia autokannan uudistamiseksi ja siirtymiseksi nollapäästöisiin autoihin (LT, ES). LT mukaan tarvitaan vaihtoehtoisia polttoaineita ja sähköautojen käytön laajentamista; tämä vaatii parempaa infrastruktuuria ja kestävästä kaupunkisuunnittelua, julkisten hankintojen kriteerejä, sekä sähköautojen akkujen parempaa kierrättämistä.

Myös PT, LU, SE, IE, ES, IT, SI osoittivat tukensa aloitteelle. SE on yli kaksinkertaistanut ladattavien autojen myyntimäärän maassaan, ja tavoittelee uusien bensa- ja dieselautojen myyntikieltoa vuodesta 2030 alkaen. IE mukaan nettonolla on vaikea saavuttaa ilman polttomoottoriautoista luopumista vuoteen 2030 mennessä. ES mukaan siirtymän on toteuduttava ennen vuotta 2050 ilman että sisämarkkinoita vääristetään. IT mukaan tulee ottaa huomioon jäsenmaiden erilaiset tilanteet.

FR haluaa luopua polttomoottoriautoista 2030 ja kaipaa kannustimia tähän. FR mukaan koko unionin on oltava mukana, mutta vähemmän vauraita alueita tulee tukea. FR mukaan komissiolta tarvitaan konkreettinen tiekartta asiassa etenemiseksi.

DE aikoo tukea sähköautoja ja niiden markkinoille tuontia aikaisempaa enemmän, mm. rakentamalla 2 miljoonaa latauspistettä vuoteen 2030 mennessä, ja edistämällä työsuhteautojen sähköistämistä. Myös AT ilmoitti siirtyvänsä vuoteen 2030 mennessä merkittävästi sähköautoihin; ensi vuonna AT investoi sähköautoihin 90 miljoonaa.

LV, CZ, RO, SK ja PL nostivat esiin käytettyjen bensa- ja dieselautojen tuonnin ja tämän myötä päästöjen siirtymisen alueilleen. LV, RO, BG mukaan ongelmallista on sähköautojen liian korkea hinta ja kehittymätön latausinfrastruktuuri; tarvitaan investointeja, lainsäädäntöä sekä vuoropuhelua sektoreiden kanssa. BG mukaan sosioekonomiset erityispiirteet huomioitava, eikä hiilidioksidiraja-arvoja tulisi enää kiristää. BG mukaan tarvitaan koordinoituja EU-tason ja kansallisia toimia, uusia kannustimia ja uutta tekniikkaa.

BG oli skeptinen DK ehdotuksesta ja oli sitä mieltä, että tavoitteet sähköautoille ovat liian kunnianhimoisia, ja samaan aikaan pitäisi kehittää polttomoottoreita. SK mukaan on liian aikaista keskustella bensa- ja dieselautojen vähittäisestä poistamisesta käytöstä, sillä EU on vasta hyväksynyt päästörajoja koskevan lainsäädännön v. 2030 ja ensin on katsottava, millaisia vaikutuksia sillä on mm. sisämarkkinoihin. Ensin tulee luoda kehikko, joilla 2030 tavoitteisiin päästään, ja puuttua kiireellisimpiin asioihin: sähköautojen ostomäärään, teknologiaan, infrastruktuuriin sekä sisäiseen päästövuotoon, joka johtuu käytettyjen autojen tuonnista EU-maasta toiseen.

Komissio piti DK:n ehdotusta tervetulleena kohti nollapäästöliikennettä ja myös kaupunkien ilmanlaadun parantamiseksi, sekä EU:n autoteollisuuden kilpailukyvyyn säilyttämiseksi. EU:lla on kunnianhimoiset tavoitteet uusille autoille, pakettiautoille ja rekoille vuosille 2025 ja 2030 ja autoteollisuuden on tehtävä investointeja näiden saavuttamiseksi. Komissio on tietoinen, että useat jäsenmaat ovat ilmoittaneet kansallisista suunnitelmista poistaa vähitellen käytöstä polttomoottoriautot. Komissio muistutti, että jäsenmaiden on notifioitava komissiota päätöksistään polttomoottoriautoista, jotta komissio voi tarkastella ovatko toimet sisämarkkinasääntöjen mukaisia.

c) Käsiteltävänä olevat säädösehdotukset (Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 16 artiklan 8 kohdan mukainen julkinen käsittely)

i) Asetus moottoriajoneuvojen tyyppihyväksynnästä kevyiden henkilö- ja hyötyajoneuvojen päästöjen (Euro 5 ja Euro 6) osalta annetun asetuksen (EY) N:o 715/2007 muuttamisesta Puheenjohtajavaltion tiedotusasia

Ministeri Mikkonen esitteli asian. Kyseessä on säädösehdotus moottoriajoneuvojen tyyppihyväksynnästä kevyiden henkilö- ja hyötyajoneuvojen päästöjen osalta, erityisesti koskien ajonaikaisten päästöjen (RDE) testaamista. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että ajoneuvot ovat päästöarvojen mukaisia ja päästöarvot ilmoitetaan oikein. Työ alkoi RO pj-kaudella teknistä harmonisointia koskevassa neuvoston työryhmässä, johon ympäristötyöryhmä on asian käsittelyä varten myös kutsuttu.

Komissaari Cañete viittaasi vuonna 2015 paljastuneeseen Volkswagen-päästöskandaaliin ja muistutti, että RDE-testit esiteltiin tuolloin välittömästi laboratoriotestien lisäksi. 13.12.2018 EU:n tuomioistuimien lausui, ettei komissiolla ole valtuuksia vaatimustenmukaisuuden tunnuslukujen (conformity factor) hyväksymiseksi; komissiolle annettiin aikaa helmikuuhun 2020 saakka korjata tilanne. Komissio on hakenut muutosta tuomioistuimen päätökseen. Nyt keskusteltavana oleva asetusehdotus antaa parlamentille ja neuvostolle mahdollisuuden päättää tunnusluvusta. Komission mukaan asetuksen on

astuttava voimaan mahdollisimman nopeasti oikeusvarmuuden turvaamiseksi jaa negatiivisten vaikutusten välttämiseksi – auton valmistajien on tiedettävä mahdollisimman aikaisessa vaiheessa missä mennään, sillä kyse on suurista ajoneuvomääristä.

DK, NL ja LU pitävät ehdotusta keskeisenä välineenä EU:n ilmanlaatuongelmiin puuttumisessa. DK, CZ, HU ja FR peräänkuuluttivat oikeusvarmuutta autosektorille – tarvitaan selkeä oikeudellinen kehikko mahdollisimman nopeasti. FR kannattaa keskustelua luotettavien tutkimustulosten pohjalta.

DK, NL, BE, LU ja IE mukaan tunnuslukua tulee alentaa. RDE-testit on saatava ajan tasalle perustuen uuteen teknologiaan ja tieteelliseen tietoon (DK, NL). Komission tutkimuskeskuksen (JRC) alustavien analyysien mukaan testauslaitteiden tarkkuus paranee, joten tunnuslukua voidaan alentaa (DK). NL mukaan ei ole järkeä jatkossa sallia väliaikaisia tunnuslukuja; tulee huolehtia, etteivät ajoneuvot ylitä asetettuja RDE-arvoja. BE vetoaa, että dieselajoneuvot mahdollisimman nopeasti noudattaisivat 80 mg NOx /km RDE-arvoja.

CZ ja HU mukaan tunnusluku tulisi säilyttää ennallaan: autoteollisuus tarvitsee aikaa sopeutua muutoksiin, lyhyt aikajänne ei mahdollista tätä. HU tukee kestävästä kehitystä, joka tasapuolisesti huomioi sosiaalisen, taloudellisen sekä ympäristönsuojelun ulottuvuudet: ympäristötavoitteiden ja kilpailukyvyyn tulee olla balanssissa.

ii) Kestävää rahoitusta koskeva asetus – luokitusjärjestelmä Saksan, Luxemburgin ja Itävallan valtuuskuntien tiedotusasia

Ministeri Mikkonen antoi asian käsittelystä lyhyen tilannekatsauksen. Kyseinen asetus on käsittelyssä ECOFIN-neuvostossa. Neuvoston neuvottelumandaatti hyväksyttiin Coreper II-kokouksessa 25.9.

DE esitteli asian. Kestävän rahoituksen luokitusjärjestelmä on tärkeä väline siirryttäessä kohti ekologisesti kestävästä taloutta. Luokitusjärjestelmä antaa selkeän lähtökohdan sijoittajille/rahoituspalvelujen tarjoajille taloudellisten toimien kestävyysluokittelua varten. Luokittelu antaa pohjaa komission jatkotyölle, esim. koskien EU:n ympäristömerkkiä (EU ecolabel) rahoitustuotteille. DE toivoo uskottavaa ja vaikutuksiltaan kunnianhimoista luokittelua. Luokittelu, joka arvioi kestäväksi teknologian, jossa on paljon turvallisuusriskejä (kuten ydinvoima), on jo lähtökohtaisesti virheellinen. DE tunnustaa jäsenmaiden oikeuden päättää itse kuuluuko ydinvoima niiden energiavalikoimaan vai ei. DE ei kuitenkaan voi hyväksyä, että EU:n asetuksen pohjalta ydinenergia luokiteltaisiin kestäväksi ja kestävien taloudellisten toimien rahoitusta osoitettaisiin teknologioihin, joita ei ole osoitettu turvallisiksi eikä kestäviksi. DE ei myöskään hyväksy, että asetusluonnoksessa jätteiden polttaminen ja jätteiden energiakäyttö asetetaan samalle tasolle; poltettavien mutta ei-kierrätettävien jätteiden energiakäyttö on kestävin tapa hyödyntää näitä jätteitä ja vastaa jätedirektiivin jätehierarkiaa.

Kaikki puheenvuoron käyttäneet maat osoittivat tukensa kestävästä rahoituksesta koskevalle asetukselle.

LU, AT, IT tukivat DE puheenvuoroa.

LU: Ehdotus on erittäin tärkeä myös avoimuuden kannalta niiden kansalaisten ja sijoittajien suuntaan, jotka haluavat tehdä kestäviä investointeja. Tämän takia ehdotuksesta tulee jättää pois fossiiliset polttoaineet, jätteiden poltto ja ydinvoima. Jos ydinvoima on mukana luokittelujärjestelmässä, vaarannetaan investoijien luottamus: rahoitusmarkkinoilla on valtavan tärkeä rooli siirtyessä kohti nollapäästöistä taloutta. Luokittelu ei estä jäsenmaita rahoittamasta ydinvoimaa, eikä puutu jäsenmaiden oikeuteen päättää energianlähteistään.

AT nosti esiin ydinjäteongelman.

IT: Ydinenergia on myös kallista, ja vie resursseja investoinneista, jotka suuntautuisivat kestävien energianlähteiden tuottamiseen. IT uskoo, että ydinfuusioon sijoittaminen on tärkeää – tämä täytyy pitää erillään ydinvoimasta.

BE: Rahoituksen on oltava johdonmukaisia kestävä kehityksen ja ilmastotavoitteidemme kanssa. BE mukaan *do no significant harm* -periaate muodostaa tärkeän pohjan asetukselle. BE mukaan täytyy estää viherpesua.

CZ, SK, HU, RO, PL, FR, SI, BG painottivat energia-/teknologianeutraalisuutta ja jäsenmaiden oikeutta määritellä omat energianlähteensä. Maat kannattivat ydinvoiman sisällyttämistä luokitukseen.

CZ: Ydinvoima yhdessä muiden uusiutuvien energianlähteiden kanssa on ympäristöystävällisen energiantuotannon peruspilari.

RO tukee teknologioita jotka auttavat tiellä kohti ilmastoneutraaliutta. Ydinvoiman edistää siirtymää kohti hiilineutraaliutta, tämä tunnustetaan myös IPCC:n 1.5 asteen raportissa sekä komission pitkän aikavälin visiossa kohti ilmastoneutraalia taloutta.

PL: Tarvitaan kaiken kattava strategia, joka tunnistaa myös siirtymäkauden toimet. PL tukee kaiken tyyppisiä ratkaisuja, jotka mahdollistavat jäsenmaiden vaikutusmahdollisuudet luokitusjärjestelmään mahdollisimman laajalti.

FR: Avoimuus ja teknologianeutraalius on tärkeää. FR toivoo, että trilogit parlamentin kanssa aloitetaan mahdollisimman pian. Siirtymäkauden rahoitus on tärkeää.

IE kiitti pj:tä asetuksen nopeasta edistämisestä. Asetus lisää avoimuutta ja selkeyttä siihen, mitkä tuotteet ovat kestäviä.

BG tukee täysin ehdotuksen tavoitteita, mutta sen ei pidä tapahtua muiden investointien kustannuksella.

**d) Yhteenveto tärkeimmästä viimeaikaisesta kansainvälisestä kokouksesta
Luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston uhanalaisten lajien kansainvälistä kauppaa koskevan yleissopimuksen (CITES) osapuolten konferenssin 18. kokous (COP 18)
(Geneve, 17.–28. elokuuta 2019)
Puheenjohtajavaltion ja komission tiedotusasia**

Ministeri Mikkonen esitteli asian. CITES -konferenssissa oli n. 1700 osallistujaa. EU osallistui kokoukseen toista kertaa osapuolena, mukanaan sen 28 jäsenmaata. EU:n tavoitteet, jotka määriteltiin neuvoston mandaatissa, saavutettiin täysin. CITES'in strateginen visio vuoden 2020 jälkeiselle ajalle mahdollistaa sen, että CITES on johtavassa asemassa edistämässä luonnonvaraisten eläinten ja kasvien suojelua ja globaalin biodiversiteettipuitteiston luomista.

Komissaari Cañete: Komissio on tyytyväinen COP18-tuloksiin ja EU:n rakentavan rooliin prosessissa. EU:n tulisi jatkossakin puolustaa tasapainoista lähestymistapaa villieläinten kauppaan. EU:n tulee ajaa tiukasti omaa politiikkaansa, huomioida tieteellinen tieto ja tehdä yhteistyötä kumppanuusmaiden kanssa. Yhteistyötä Afrikan maiden kanssa tulee edistää, sillä maat ovat erimielisiä eläinkantojen suojelusta. Myös maaseutuyhteisöt tulee huomioida.

**e) EU:n ja Kiinan vesifoorumin korkean tason vuoropuhelukokous (Guimarães, 7. ja 8. marraskuuta 2019)
Portugalin valtuuskunnan tiedotusasia**

PT esitteli asian. Vesifoorumin tarkoituksena on lisätä yhteistyötä EU:n ja Kiinan välillä. Foorumi perustettiin vuonna 2012 ja sen puitteissa on järjestetty erilaisia projekteja ja tapahtumia. Foorumi pohjaa työnsä laajaan lähestymistapaan, ml. poliittinen, tieteellinen ja yrityspoliittinen aspekti. Foorumissa tarkastellaan mm. vesitaloutta, ilmastonmuutosta, kaupungistumisen vaikutuksia, kiertotalouden vaatimuksia ja digitalisaatiota. Foorumi on osoittautunut hyväksi instrumentiksi yhteistyölle. Joka vuosi järjestetään korkean tason kokous, johon osallistuvat vesiasioista vastaavat ministerit EU:sta ja Kiinasta. Konferenssin tarkoituksena on edistää poliittista vuoropuhelua. Seuraava konferenssi järjestetään Guimarãesissa 7.–8. marraskuuta 2019 PT:n ministeriön johdolla. PT kutsui ministerit konferenssiin ja kertoi Kiinan vesiasioista vastaavan ministerin osallistumisesta. Konferenssissa EU voi osoittaa omaa osaamistaan ja näyttää miten tärkeä kysymys vesi EU:lle on.

Suomen edustajat

Ympäristö- ja ilmastoministeri Krista Mikkonen ja virkamiesvaltuuskunta

Asiakirjat

Liitteet

Viite

Asiasanat	CITES, hiilidioksidi, ilmastonmuutos, kestävä rahoitus, kiertotalous, puheenjohtajuus, päätöt, Seitsemäs ympäristötoimintaohjelma / 7. ympäristöohjelma, vesipolitiikka, ympäristö, metsät
Hoitaa	LVM, MMM, STM, TEM, UM, VM, YM
Tiedoksi	ALR, EUE, LIIVI, OKM, OM, PLM, RUOKA, SM, TULLI, VNK, VTV